

افشای جزئیات تماس های محرمانه ارمنی- ترکی

"سیگنال های ملایم رئیس جمهور سرژ سرکیسیان از لحاظ ملاقات های مستقیم برای ترکیه ای که حدود ده سال با ارمنستان تماس های غیررسمی دارد ترغیب کننده بود

سرویس ارمنستان/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس ارمنستان : روزنامه "حریت" در شماره 18 ژوئیه خود **بدون** تشریح اعلام کرده بود که در برن سوئیس تماس های محرمانه ارمنی- ترکی انجام پذیرفته است.

به گزارش خبرگزاری آران به نقل از خبرگزاری آژگ ، خبر منتشره در روزنامه ترکی نخست چه در ارمنستان و چه ترکیه بازتاب وسیعی داشت و سپس صحت آن تأیید شد.

اما در شرایط تماس های محرمانه مهم نه چندان بازتاب و یا تأیید بلکه جزئیات آن بود. سایت "ترکیش.کام" نیویورک در روز 19 ژوئیه به جزئیات این تماس ها اشاره کرده است. در آن نوشته شده است:

"سیگنال های ملایم رئیس جمهور سرژ سرکیسیان از لحاظ ملاقات های مستقیم برای ترکیه ای که حدود ده سال با ارمنستان تماس های غیررسمی دارد ترغیب کننده بود. روشن شد که ارتوقرول آپاکان- مشاور وزارت امور خارجه (این مقام برابر با رئیس اداره است)- و اوناال چوئیکوز- معاون امور آسیا و قفقاز- با همکاران ارمنی خود در ماه می و جولای دو مرحله تماس داشته اند.

انجمن "سوئیس- ارمنستان" خوشحال است که سوئیس بعنوان مکان گفتگو در راستای برقراری مجدد تماس های دیپلماتیک ارمنستان و ترکیه انتخاب شده است. از قرار معلوم علی باباجان- وزیر امور خارجه ترکیه- واقعیت مذاکرات محرمانه آغاز شده در برن در روز 8 ژوئیه 2008 را به صورت تلویحی تأیید کرد.

اما انجمن "سوئیس- ارمنستان" در عین حال می بیند که در پشت این اقدام مثبت تمایل ترکیه مبنی بر بررسی مجدد نژادکشی ارمنه در زمینه حقوق بین الملل و به این ترتیب کند ساختن شناخت بین المللی نژادکشی نهفته است.

این امر بخصوص از آن لحاظ تکان دهنده است که سوئیس در سطح دادگاه فدرال انکار نژادکشی ارمنه را محکوم و به این ترتیب وقوع آن را تأیید نموده است. انجمن "سوئیس- ارمنستان" مطمئن است که گفتگوی واقعی دو کشور فقط در صورتی معنی دارد که ترکیه مرز با ارمنستان که از سال 1993 به صورت یکجانبه بسته است را بگشاید.

هم اکنون یک ماه است که طرف ارمنی بطور منظم سیگنال های آغاز گفتگو با ترکیه ارسال می کند. میشلین کالمیری- مشاور فدرال- هنگام سفر خود به ایروان از 26 لغایت 27 ژوئن فهماند که آماده است نقش میانجی را ایفا نماید.

پس از استقلال ارمنستان در سال 1991 ترکیه با این کشور روابط دیپلماتیک ندارد. علاوه براین ترکیه به علت اتحاد استراتژیک خود با آذربایجان از سال 1993 به صورت یکجانبه مرز با ارمنستان را با استناد به مناقشه قره باغ بسته است.

ترکیه تا به امروز گشایش این مرز را با خروج نیروهای ارمنی از قره باغ و انصراف ارمنستان مبنی بر برسمیت شناختن نژادکشی سال 1915 ارمنه در عرصه بین المللی مرتبط می سازد.

علاوه براین در سال های اخیر ترکیه پیشنهاد می کند به منظور بررسی رویدادهای سال های 1915-1917 "کمیسون مشترک مورخان" دو کشور تشکیل شود. انجمن "سوئیس- ارمنستان" با تشکیل کمیسیون علمی مورد حمایت گسترده بین المللی که بتواند جوانب نه چندان معلوم نژادکشی ارمنه را عمیقاً تحقیق و نتایج مطالعات را منتشر سازد.

اما انجمن "سوئیس- ارمنستان" با تمام تلاش های ملایم سازی و تحقیر و یا حتی انکار واقعیت نژادکشی ارمنه به شدت مخالف است. اولین بار نیست که سوئیس سعی می کند در تماس های دو کشور بخصوص در رابطه با مسئله نژادکشی نقش میانجی را ایفا نماید. در تاریخ 9 ژوئیه 2001 با ابتکار وزارت امور

خارجه آمریکا در ژنو اولین جلسه کمیسیون آشتی ارمنی- ترکی بین شش عضو ترک هیئت غیررسمی و هیئت چهار نفری ارمنی تشکیل شد. در آن زمان بررسی ها به علت بحث های مربوط به شناخت نژادکشی ارمنه متوقف گردیده بود. برآستی در سال 2002 پس از تصمیم مرکز بین المللی عدالت انتقالی بعنوان مرجع قضایی بی طرف که باید تشخیص می داد که آیا اصطلاح "نژادکشی" تعریف شده در سازمان ملل متحد باید نسبت به کشتارهای سالهای 1915-1917 اعمال شود، هیئت ترکی

کمیسیون آشتی ارمنی- ترکی را ترک کرد. مرجع قضایی بی طرف در سال 2004 بی چون و چرا اعتراف کرد که اقدامات انجام شده در امپراطوری باید نهایتاً نژادکشی قلمداد شود. ترکیه علاقمند به پذیرش این امر نبود، لذا گفتگو را قطع کرد و این پایانبخش وجود کمیسیون بود.

سوئیس و میشلین کالمیری در گذشته سعی کرده بودند نقش "کمیسیون مورخان" را مشخص سازند، اما متأسفانه موفق نشده اند، زیرا ترکیه همواره سعی می کند مانع از کاربرد اصطلاح "نژادکشی" شود.

سوئیس درباره کمیسیون بین المللی صحبت می کرد اما اهداف نهایی آن را قید نمی کرد. به همین علت انجمن "سوئیس- ارمنستان" تا حدودی بدبین است. از دیدگاه این انجمن قرار دادن گفتگوی تظاهری در بازی دیپلماتیک بخصوص با توجه به اینکه صحبت درباره کشوری چون ترکیه است و روشنفکران بخاطر نقطه نظرات و یا انتشارات خود

درباره نژادکشی ارمنه تعقیب و یا کشته می شوند، جدی نیست. کافیسست فقط مورد رجب زاراکولو- ناشر- را که به اتهام نقض ماده 301 آیین کیفری ترکیه محکوم شد را مثال بزнім. این ماده اخیراً به اصطلاح به منظور تطبیق یافتن با خواسته های اروپا تغییر یافت. و یا قتل هرنانت دینک در ماه ژانویه 2007 در استانبول را. بر اساس این مثال ها می توان وضع سیاسی کنونی ترکیه را تصور کرد.

نژادکشی ارمنه موضوع چانه زدن نیست. بهبود روابط ایروان و آنکارا فقط در صورتی مقدور است که ترکیه بدون دودلی واقعیت تاریخی نژادکشی ارمنه در سالهای 1915-1917 را برسمیت بشناسد و تلاش های خود در راستای ممانعت از شناخت آن را متوقف سازد.

سوئیس باید در خصوص این قصد ترکیه مطلع باشد. به این شکل می تواند نقش میانجیگرانه خود را ارزشمند تر و ثمربخش تر سازد.

پایان پیام.